

Paweł Szymański

QUDSJA ZAHER

OPERA W DWÓCH AKTACH Z PROLOGIEM
OPERA IN TWO ACTS WITH PROLOGUE

LIBRETTO
MACIEJ J. DRYGAS

TER
YTO
RIA

DYRYGENT / CONDUCTOR
WOJCIECH MICHNIEWSKI

REŻYSERIA / DIRECTOR
EIMUNTAS NEKROŠIUS

SCENOGRAFIA / SET DESIGNER
MARIUS NEKROŠIUS

KOSTIUMY / COSTUME DESIGNER
NADEŽDA GULTIAJEVA

REŻYSERIA ŚWIATEŁ / LIGHTING DESIGNER
AUDRIUS JANKAUSKAS

PRZYGOTOWANIE CHÓRU / CHORUS MASTER
BOGDAN GOLA

PRZYGOTOWANIE CHÓRU CHŁOPIĘCEGO / BOY'S CHORUS MASTER
KRZYSZTOF KUSIEL-MOROZ

QUJSJA ZAHER
OLGA PASIECZNIK, KATARZYNA TRYLNIK

NAUCZYCIEL / TEACHER
ANDRZEJ NIEMIRSKI

PRZEWOŹNIK / FERRYMAN
DAMIAN KONIECZEK

CHÓR I ORKIESTRA
TEATRU WIELKIEGO - OPERY NARODOWEJ
CHORUS AND ORCHESTRA OF THE TEATR WIELKI - POLISH NATIONAL OPERA

WARSZAWSKI CHÓR CHŁOPIĘCY
PRZY UNIWERSYTECIE MUZYCZNYM FRYDERYKA CHOPINA
FRYDERYK CHOPIN UNIVERSITY OF MUSIC WARSAW BOY'S CHORUS
ORAZ STATYŚCI / AND EXTRAS

PRAPREMIERA / WORLD PREMIERE 20/04/2013

MACIEJ J. DRYGAS

Twórca filmów dokumentalnych oraz poruszających słuchowisk radiowych. Reżyser, scenarzysta, producent, profesor w łódzkiej PWSTTViT. Laureat wielu nagród polskich i zagranicznych za poszczególne filmy i słuchowiska oraz za całokształt twórczości. Urodził się w 1956 roku w Łodzi. Ukończył Wydział Reżyserii w moskiewskiej szkole filmowej WGiK. Był asystentem Krzysztofa Kieślowskiego przy filmie *Przypadek* oraz Krzysztofa Zanussiiego przy filmach *Constans* i *Z dalekiego kraju*. Jako samodzielny reżyser debiutował godzinnym filmem fabularnym *Psychoterapia* (1983). Jego pierwszy film dokumentalny *Usłyszcie mój krzyk* (1991) opowiadał zapomnianą historię samospalenia księgowego z Przemyśla, Ryszarda Siwca na Stadionie X-lecia 8 września 1968 roku podczas państwowych obchodów dożynek. Trzy lata później w filmie *Stan nieważkości* (1994) pokazał ogromną cenę, jaką radzieccy kosmonauci zapłacili za uczestnictwo w programie kosmicznym. W 2002 roku zrealizował kolejny dokument o polskiej tematyce *Głos nadziei*, opowiadający historię radia Wolna Europa z punktu widzenia jego nielegalnych słuchaczy i tych, których zadanie polegało na zagłuszaniu tej stacji. W *Jednym dniu w PRL-u* (2005) na przykładzie wybranej losowo daty 27 września 1962 roku sportretował kondycję Polaków ery gomułkowskiej, przytaczając ich listy, fragmenty pamiętników, doniesienia milicji, raporty produkcyjne oraz inne źródła pisane. W 2008 roku zrealizował 20-minutowy, impresyjny dokument o polskich wykopaliskach w Sudanie. W *Cudzych listach* (2010) powrócił do tematyki PRL-u, przytaczając korespondencję zwykłych obywateli, zatrzymaną podczas ponad 40-letniej działalności wydziału Służby Bezpieczeństwa zajmującego się kontrolą poczty. W 2013 roku zrealizował *Abu Haraz*, będący powrotem do tematyki sudańskiej – sportretował w nim małą pustynną społeczność, która siłą zostaje wysiedlona ze swej wioski z powodu budowy wielkiej zapory wodnej. Maciej J. Drygas należy do najbardziej precyzyjnych twórców współczesnego filmu dokumentalnego. Jest wirtuozem godzinnej formy filmowej, w której z niespotykanym zmysłem syntezy potrafi pokazać chronologię portretowanych zjawisk, a jednocześnie nakreślić portret psychologiczny i emocjonalny całych grup społecznych. Poświęca każdemu tematowi kilka lat przygotowań, wykonując ogromną pracę dokumentacyjną w archiwach państwowych i prywatnych. Posługuje się często ujęciami z kronik filmowych, amatorskich filmów i materiałów operacyjnych organów ścigania. Tworzy z nich subtelną narrację filmową, do której z racji swoich doświadczeń wyniesionych z realizacji słuchowisk radiowych, dodaje stworzone w studiu „odgłosy naturalne”. Często używa głosu amatorów, którzy w jego filmach z ogromnym wyczuciem czytają fragmenty listów i dokumentów z epoki. Jego twórczość filmowa i radiowa unika łatwych stwierdzeń i diagnoz, wymykając się precyzyjnym definicjom. Portretuje wieloznaczne sytuacje, w których zwykli ludzie chcący normalnie żyć, są uwikłani w nieludzkie systemy społeczne i polityczne. (fot. V.M. Drygas)

PAWEŁ SZYMAŃSKI

Urodził się w 1954 roku w Warszawie; ukończył studia kompozytorskie pod kierunkiem Włodzimierza Kotońskiego. Mieszka i pracuje jako wolny artysta w Warszawie. Ważniejsze utwory: *K.* na orkiestrę (1972); *Epitafium* na dwa fortepiany (1974); *Kwartet smyczkowy* (1975); *Limeryki* na skrzypce i klawesyn (1975; wersja na flet; skrzypce i wiolonczelę – 1979); *Partita I* na orkiestrę (1976); *Kyrie* na chór chłopięcy i orkiestrę (1977); *Intermezzo* na zespół kameralny (1977); *Partita II* na orkiestrę (1977-1978); *Gloria* na chór żeński i orkiestrę (1979); *La Folia* na taśmę magnetofonową quadro lub stereo (1979); *Dziesięć utworów* na trio smyczkowe (1979); *...under the plane tree...* na taśmę magnetofonową quadro lub stereo (1980); *Villanelle* na tenor altowy, dwie altówki i klawesyn do słów Jamesa Joyce'a (1981); *Cztery utwory liturgiczne* na sopran i orkiestrę (1980-1981); *Dwa utwory* na kwartet smyczkowy (1982); *Sonata* na zespół instrumentalny (1982); *Crux Fidelis* na taśmę magnetofonową (quadro; tło dźwiękowe do wystawy „Znak krzyża w sztuce”, Kościół Miłosierdzia Bożego, Warszawa, 1983); *Appendix* na flet piccolo i inne instrumenty (1983); *Dwie konstrukcje iluzoryczne* na klarnet, wiolonczelę i fortepian (1984); *Lux Aeterna* na głosy i instrumenty (1984); *Partita III* na amplifikowany klawesyn i orkiestrę (1985-1986); *Trop* na fortepian (1986); *Dwie etiudy* na fortepian (1986); *Partita IV* na orkiestrę (1986); *Through the Looking Glass...I* na orkiestrę kameralną (1987); *Through the Looking Glass...II* na taśmę magnetofonową (quadro; 1988); *A Study of Shade* na orkiestrę (1989; wersja na pełną orkiestrę – 1992); *A Kaleidoscope for M.C.E.* na wiolonczelę (1989; wersja na skrzypce solo – 1997); *quasi una sinfonietta* na orkiestrę kameralną (1990; wersja na pełną orkiestrę – 2000); *Sixty-odd Pages*

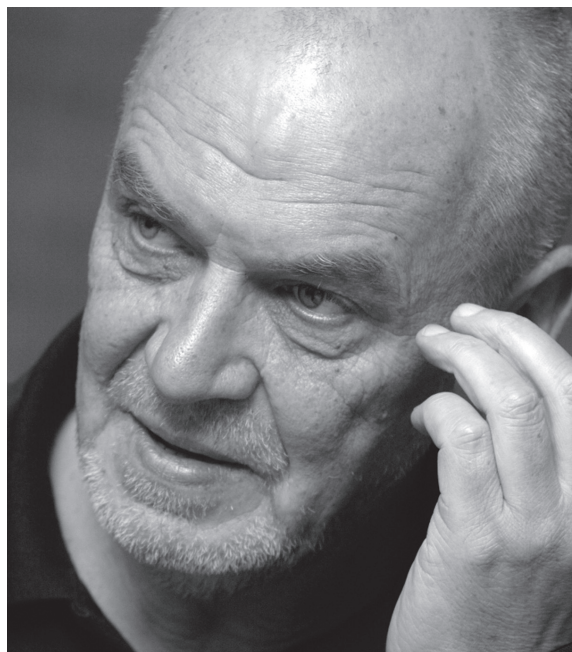
na orkiestrę (1991); *a due* na dwoje skrzypiec (1991); *Pięć utworów* na kwartet smyczkowy (1992); *Two studies* na orkiestrę (1992); *Miserere* na głosy i instrumenty (1993); *Trzy utwory* na trzy flety proste z akompaniamentem metronomu (1993); *Through the Looking Glass...III* na klawesyn solo (1994; wersja na klawesyn i kwartet smyczkowy – 1994); *Koncert* na fortepian i orkiestrę (1994); *Bagatelle für A.W.* na skrzypce, klarnet, saksofon tenorowy i fortepian (1995); *SONAT(IN)A* na fortepian (1995); *In Paradisum deducant te Angeli...* – motet na chór męski (1995); *Dwie melodie* na fortepian (1995); *Recalling a Serenade* na klarnet, dwoje skrzypiec, altówkę i wiolonczelę (1996); *Film Music* na orkiestrę (1996); *Fotografia z przyjęcia urodzinowego (Kwartet Śląski z cieniem Bartóka)* na kwartet smyczkowy (1998); *Viderunt omnes fines terrae* na chór chłopięcy i zespół (1998); *Preludium i Fuga* na fortepian (2000); *Trzy pieśni do słów Trakla* na sopran i orkiestrę kameralną (2002; wersja na sopran i fortepian – 2002; wersja na alt i fortepian – 2004); *Chlorophaenhydroxipiperidinofluorobutyrophaenon* na zespół kameralny i inne dźwięki (2002); *Compartment 2, Car 7* na wibrafon, skrzypce, altówkę i wiolonczelę (2003); *Concerto a 4* na klarnet, puzon, wiolonczelę i fortepian (2004); *Singletrack* na fortepian (2005); *Qudsja Zaher* – opera w dwóch aktach (2005); *Gigue* na wiolonczelę solo (2006); *Ceci n'est pas une ouverture* na orkiestrę (2007); *.Eals(Oomsu)* na orkiestrę (2009); *a piú corde* na harfy i fortepian (2010); *Φυλακτήριον (Phylakterion)* na szesnaście głosów i instrumenty perkusyjne (2011); *Cztery tańce heweliańskie* na organy i dwa pozytywki (2011); *Sostenuto* na orkiestrę (2012). (fot. Forum)

WOJCIECH MICHNIEWSKI

Dyrygent i kompozytor. Studiował w Państwowej Wyższej Szkole Muzycznej w Warszawie dyrygenturę pod kierunkiem Stanisława Wisłockiego (dyplom z wyróżnieniem), teorię muzyki (również dyplom z wyróżnieniem) oraz kompozycję u Andrzeja Dobrowolskiego. Wraz z Krzysztofem Knittlem i Elżbietą Sikorą utworzył grupę kompozytorską KEW. Za utwór *Szeptet na 2 sopran, 2 mezzosoprany, 2 alt i kulturystę* (1973) otrzymał w 1975 roku nagrodę włoskiego Radia i Telewizji „Premio RAI”. W 1974 roku zdobył wyróżnienie na Ogólnopolskim Konkursie Dyrygenckim w Katowicach, w 1977 roku – I nagrodę i Złoty Medal na Międzynarodowym Konkursie Dyrygenckim im. Guido Cantellego w mediolańskiej La Scali, a w 1978 roku – Brązowy Medal na Międzynarodowym Konkursie Dyrygenckim im. Ernesta Ansermeta w Genewie. W latach 1973-1978 związany był z Filharmonią Narodową, początkowo jako dyrygent-asystent, zaś od 1976 roku jako dyrygent. Od 1979 do 1981 roku był dyrektorem artystycznym Teatru Wielkiego w Łodzi; pełnił równocześnie (do 1983) funkcję kierownika muzycznego sceny współczesnej w Warszawskiej Operze Kameralnej. Następnie był stałym dyrygentem gościnnym Polskiej Orkiestry Kameralnej (1984-1987), pełniąc ważną rolę w jej transformacji w znaną dziś Sinfonię Varsovię, a w latach 1987-1991 był dyrektorem naczelnym i artystycznym Filharmonii Poznańskiej. Od 1991 roku dyryguje wyłącznie gościnnie. Wojciech Michniewski prowadzi zarówno koncerty symfoniczne, jak i spektakle operowe; obok repertuaru klasycznego szczególnie ceniony jest za interpretacje muzyki współczesnej. W 1975 roku otrzymał od krytyki Nagrodę Orfeusza za najlepsze wykonanie polskiego utworu podczas „Warszawskiej Jesieni” (*Psychodrama* Tadeusza Bairda); w 1987 roku – nagrodę krytyki na

Musikbiennale Berlin. Współpracuje z takimi zespołami, jak: Filharmonia Narodowa, Sinfonia Varsovia, Narodowa Orkiestra Symfoniczna Polskiego Radia oraz Orkiestra Teatru Wielkiego - Opery Narodowej, gdzie przygotował muzycznie prapremiery oper: Elżbiety Sikory (*Wyrwacz serc*, 1995), Roxanny Panufnik (*The Music Programme*, 2000), Pawła Mykietyna (*Ignorant i szaleniec*, 2001), wznowienie opery Rossiniego *Tankred* oraz przedstawienia z cyklu „Terytoria”: *Curlew River* Brittena, *Zapiski tego, który zniknął* Janáčka, *Sonety Szekspira* Mykietyna, *Fedrę* Dobromiły Jaskot i balet *Alphę Kryonię* XE Aleksandry Gryki, *Zagładę domu Usherów* Glassa, *Ofelię* Henrika Helsteniusa oraz baletu Krzysztofa Pastora *I przejdą deszcze...* Był kierownikiem muzycznym polskiego prawykonania opery *Matka czarnoskrzydłych snów* Hanny Kulenty (Opera Wroclawska, 2010) oraz prapremiery opery *Kochankowie z klasztoru Valdemosy* Marty Ptaszyńskiej (Teatr Wielki w Łodzi, 2010). Koncertował w niemal wszystkich krajach Europy, w Azji, Ameryce Północnej i Południowej. Brał udział w wielu międzynarodowych festiwalach muzycznych. Dokończył licznych nagrań płytowych, radiowych i telewizyjnych. W 1996 roku został wyróżniony Nagrodą Fryderyka za płytę z muzyką Witolda Lutosławskiego, nagranych z Krzysztofem Jakowiczem i orkiestrą Sinfonia Varsovia. W 1999 roku tę nagrodę otrzymała jego płyta z galowym koncertem Rossiniego z udziałem Ewy Podleś, zaś w 2004 roku nominację do Fryderyka uzyskała płyta z interpretacjami muzyki Mieczysława Karłowicza i Wojciecha Kilara. W 2005 roku został uhonorowany Nagrodą Związku Kompozytorów Polskich „za wieloletnie i kreatywne towarzyszenie polskiej muzyce współczesnej”; otrzymał także Srebrny Medal „Zasłużony Kulturze Gloria Artis”. (fot. arch. TW-ON)

EIMUNTAS NEKROŠIUS

Reżyser. Pochodzi z Litwy. Studiował w moskiewskim Państwowym Instytucie Sztuki Teatralnej (obecnie Rosyjska Akademia Sztuki Teatralnej) w klasie Andrieja Gonczarowa. Po powrocie na Litwę pracował w Państwowym Teatrze Młodzieżowym w Wilnie, gdzie zadebiutował inscenizacją sztuki Shelagh Delaney *Smak miodu*. W latach 1980-1991 był dyrektorem i producentem Państwowego Teatru Młodzieżowego w Wilnie; pełnił funkcję dyrektora Międzynarodowego Litewskiego Festiwalu Teatrów LIFE (1992-1998). Jest założycielem Teatru Meno Fortas (1998) oraz od 2012 roku dyrektorem artystycznym Teatro Olimpico w Vicenzie. Wyreżyserował takie sztuki, jak: *Duokiškio baladės* Šaltenisa, *Iwanow* Czechowa (Narodowy Teatr Dramatyczny w Kownie), *Pirosmani*, *Pirosmani* Korostyliovasa, *Kvadratas* wg Jelisejevej, *Miłość i śmierć w Weronie* wg Romea i Julii Szekspira, *Nos* wg Gogola, *Dzień dłuższy niż stulecie* wg Ajtmatowa, *Wujaszek Wania* Czechowa (Państwowy Teatr Młodzieżowy w Wilnie), *Małe tragedie* Puszkina, *Trzy siostry* Czechowa (festiwal LIFE), *Hamlet*, *Makbet* i *Otello* Szekspira, *Pory roku* Donelaitisa, *Pieśń nad pieśniami*, *Fausta* Goethego, *Idiota* Dostojewskiego i *Boska komedia* Dantego (Teatr Meno Fortas), *Mewa* Czechowa (Ecole des Maitres), *Iwanow* (Teatro Argentina, Rzym), *Wiśniowy sad* Czechowa (koprodukcja Meno Fortas z Międzynarodowym Funduszem im. Stanisławskiego, Moskwa), *Anna Karenina* wg Tolstoja (Teatro Storchii, Modena), *Kaligula* Camusa (Teatr Narodów, Moskwa), *Raj* Dantego (Teatro Olimpico).

W roli producenta debiutował w 2002 roku operą *Makbet* Verdiego w Teatro Maggio Musicale Fiorentino, którą w roku 2003 przeniósł do Teatru Bolszoi. W 2005 roku wyreżyserował prapremierę *Dzieci Rosenthala* Diesiatnikowa w Teatrze Bolszoi oraz *Borysa Godunowa* Musorgskiego w Teatro Maggio Musicale Fiorentino. Następnie wystawił *Walkirię* Wagnera w Litewskiej Operze Narodowej, *Legendę o niewidzialnym mieście Kiteż i dziewicy Fewronii* Rimskiego-Korsakowa w Teatro Lirico di Cagliari (koprodukcja z Teatrem Bolszoi), *Otella* Verdiego w Litewskiej Operze Narodowej i w Teatro Petruzzelli w Bari. Otrzymał wiele międzynarodowych wyróżnień i nagród, m.in.: od Litewskiego Związku Teatralnego (dla najlepszego reżysera), nagrodę w dziedzinie sztuki od Międzynarodowego Zgromadzenia Bałtyckiego, nagrodę „Nowe Realia Teatralne” od Komitetu Sztuk w Taorminie i Europejskiego Związku Teatralnego, nagrodę festiwalu „Bałtycki Dom” w Sankt Petersburgu, nagrodę od Włoskiego Stowarzyszenia Krytyków (za najlepsze zagraniczne przedstawienie prezentowane we Włoszech), nagrodę „Złotej Maski” (za najlepsze zagraniczne przedstawienie prezentowane w Rosji), litewską Nationalinę kultūros ir meno premija, nagroda Międzynarodowego Funduszu im. Stanisławskiego, nagrodę litewskiego Ministerstwa Kultury, Nagroda Herdera, Nagroda Honorowa 16. Międzynarodowego Festiwalu Teatralnego w Stambule. W 2003 roku został odznaczony Orderem „Za zasługi dla Litwy”. (fot. D. Matvejev)

MARIUS NEKROŠIUS

Scenograf. Pochodzi z Połagi na Litwie. Studiował architekturę na Akademii Sztuk Pięknych w Wilnie. Od 1998 roku pracuje jako scenograf teatralny. Tworzył scenografie do takich spektakli dramatycznych i operowych, jak: *Makbet* Szekspira (Meno Fortas, Wilno), *Mewa* Czechowa (Ecole des Maitres, Fagagna – Udine), *Europejczycy* Barkera (Narodowy Teatr Dramatyczny, Wilno), *Iwanow* Czechowa (Teatro Argentina, Rzym), *Makbet* Verdiego (Teatro del Maggio Musicale Fiorentino; Teatro Massimo, Palermo; Teatr Bolszoi, Moskwa), *Pory roku* Donelaitisa (Meno Fortas, Wilno), *Naręczona diabła* Ganelina (spektakl plenerowy, Wilno), barokowe misterium *Gratulatio Vilnae* (spektakl plenerowy, Wilno), *Pieśń nad pieśniami* na podstawie poematu ze Starego Testamentu (Meno Fortas, Wilno), *Dzieci Rosenthala* Diesiatnikowa (Teatr Bolszoi, Moskwa), *Borys Godunow* Musorgskiego (Teatro del Maggio Musicale Fiorentino; Teatro La Fenice, Wenecja), *Faust* Goethego (Meno Fortas, Wilno), *Walkiria* Wagnera (Litewski Narodowy Teatr Opery i Baletu), *Anna Karenina* Tolstoja (Teatro Storchii, Modena), *Legenda niewidzialnego miasta Kiteż* Rimskiego-Korsakowa (Teatro Lirico di Cagliari; Teatr Bolszoi), *Idiota* Dostojewskiego (Meno Fortas, Wilno), *Śmierć Tariatkina* Suchowo-Kobylina (Mohylew na Białorusi), *Faust* Gounoda (Teatro alla Scala, Mediolan), *Gdy się zbudzimy spośród zmarłych* Ibsena (Poniewież na Litwie), *Kaligula* Alberta Camusa (Teatr Narodów, Moskwa), *Otello* Verdiego (Litewski Narodowy Teatr Opery i Baletu; Fondazione Petruzzelli, Bari), *Boska komedia* (Meno Fortas, Wilno) oraz *Raj* Dantego (Meno Fortas, Wilno). W 2005 roku otrzymał nominację do nagrody „Złotej Maski” w Moskwie i do Litewskiej Nagrody Krytyków Teatralnych dla najlepszego scenografa sezonu, a w 2009 otrzymał nagrodę UBU za najlepszą scenografię do przedstawienia dramatycznego we Włoszech (za *Annę Kareninę*). W 2010 roku zajął I miejsce w międzynarodowym konkursie na projekt teatru dramatycznego w Astanie (Kazachstan). (fot. arch. artysty)

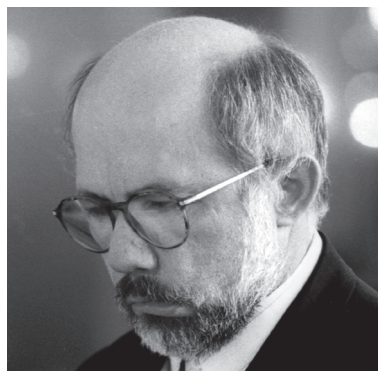

NADEŽDA GULTIAJEVA

Scenograf i projektantka kostiumów. Pochodzi z Irkucka w Rosji. Ukończyła Wydział Scenografii w tamtejszej Wyższej Szkole Sztuk Plastycznych. W latach 1972-1973 była główną projektantką Państwowego Teatru Młodzieżowego w Irkucku. Ukończyła kursy producenckie w GITIS (Rosyjska Akademia Sztuki Teatralnej) w Moskwie i odbyła staż u Eduarda Koczergina w Petersburgu. Współpracuje z Eimuntasem Nekrošiusiem, projektowała scenografię i kostiumy do takich jego inscenizacji, jak: *Wujaszek Wania*, *Trzy siostry* i *Wiśniowy sad* Czechowa, *Hamlet* i *Otello* Szekspira oraz kostiumy do *Miłości i śmierci w Weronie* Antanelisa i Gedy, *Makbeta* Szekspira, *Iwanowa* Czechowa, *Pór roku* Donelaitisa, *Pieśni nad pieśniami* na podstawie poematu ze Starego Testamentu, *Fausta* Goethego, *Idioty* Dostojewskiego, *Kaliguli* Camusa, *Boskiej komedii* Dantego, *Makbeta* Verdiego i *Borysa Godunowa* Musorgskiego (Teatro del Maggio Musicale Fiorentino), *Dzieci Rosenthala* (Teatr Bolszoi), *Walkirii* Wagnera, *Otella* Verdiego (Litewska Opera Narodowa) i *Legendy niewidzialnego miasta Kiteż* Rimskiego-Korsakowa (Teatro Lirico di Cagliari), a także scenografię do *Siedmiu grzechów głównych* Kurta Weilla. W 2002 roku otrzymała Litewską Nagrodę Krytyków Teatralnych dla najlepszego scenografa sezonu, a w 2004 roku była nominowana do nagrody „Złotej Maski” w Moskwie. Od 1976 roku mieszka i pracuje na Litwie. (fot. arch. artysty)

BOGDAN GOLA

Chórmistrz, dyrygent i pedagog. Debiutował w Operze Śląskiej w Bytomiu (1977-1982). Potem kierował chórami Filharmonii im. Józefa Elsnera w Opolu, Zespołu Pieśni i Tańca „Śląsk”, Akademii Muzycznej w Katowicach oraz Chórem Teatru Wielkiego w Warszawie. Jest twórcą Zespołu Muzyki Dawnej All Antico (1976-1986), a także Chóru Polifonicznego Sacri Concentus, działającego w latach 1993-1998 przy Warszawskim Towarzystwie Muzycznym. Z tym ostatnim zrealizował cykl nagrań archiwalnych dla TVP2 „Brzmienie sacrum – polska muzyka sakralna”. Kierowany przez niego w latach 1984-1995 i ponownie od 1998 roku Chór Opery Narodowej zdobył sobie trwałe uznanie krytyki i publiczności w kraju i za granicą. Dzięki wzbogaceniu repertuaru chóru o liczne dzieła oratoryjne i symfoniczne, zespół odnosi znaczące sukcesy nie tylko na scenie operowej, lecz także na estradach koncertowych. Poziom artystyczny chóru dokumentują liczne nagrania fonograficzne i telewizyjne zrealizowane przez wytwórnie: EMI, Polskie Nagrania, CD ACCORD, Schwann Koch International, Studio Berlin Classic, CPO, a także TVP, ZDF, 3SAT, ARTE i Polskie Radio. Bogdan Gola współpracuje regularnie z zespołami chóralnymi i filharmonicznymi w kraju. W swoich programach koncertowych dyryguje wielkimi dziełami oratoryjnymi. Często sięga po stare i zapomniane partytury muzyki polskiej. Równoległe z pracą artystyczną prowadzi działalność pedagogiczną, którą rozpoczął w 1979 roku w Akademii Muzycznej im. Karola Szymanowskiego w Katowicach. Od 1986 roku jest pracownikiem naukowym Akademii Muzycznej, dziś Uniwersytetu Muzycznego Fryderyka Chopina w Warszawie. W latach 1998-2004 był prodziekanem Wydziału Edukacji Muzycznej, obecnie kieruje Katedrą Dyrygentury Chóralnej. W 2001 roku otrzymał tytuł naukowy profesora sztuk muzycznych. Laureat Srebrnego Medalu Zasłużony Kulturze „Gloria Artis”. (fot. J. Multarzyński)

KRZYSZTOF KUSIEL-MOROZ

Chórmistrz, dyrygent i pedagog. Ukończył warszawską Akademię Muzyczną w klasie dyrygentury symfoniczno-operowej prof. Stanisława Wisłockiego. Studiował także dyrygenturę chóralną pod kierunkiem prof. Ryszarda Zimaka. Od roku 1990 związany jest z macierzystą uczelnią jako pedagog, obecnie na stanowisku profesora zwyczajnego, gdzie prowadzi klasę dyrygentury chóralnej oraz jest szefem Chórów: Chłopięcego i Mieszanego Uniwersytetu Muzycznego Fryderyka Chopina. Prowadził chóry Towarzystwa Śpiewaczego „Harfa” oraz Zespołu Państwowych Szkół Muzycznych im. Karola Szymanowskiego. Dyrygował także wieloma polskimi i zagranicznymi orkiestrami, m.in.: Orkiestrą Filharmonii Narodowej, Filharmonii Bydgoskiej i Filharmonii Opolskiej, Polską Orkiestrą Radiową, Sinfonią Varsovią, Sinfonią Iuventus, Orkiestrą UMFC, Kristiansand Symphony Orchestra (Norwegia), Oldenburg Rathausmusik Orchester i Japan Youth Orchestra. Jako chórmistrz wielokrotnie występował na Festiwalu „Wratislavia Cantans”. Koncertował w niemal wszystkich krajach Europy, a także w Japonii, Chinach i Stanach Zjednoczonych. Wiele z tych koncertów transmitowanych było przez stacje telewizyjne i radiowe. Wykonywał m.in.: *Requiem* Gabriela Fauré, *Pory roku*, *Stabat Mater*, *Mszę nelsonską* i *Mszę terezańską* Josepha Haydna, *Stabat Mater*, *Mszę D-dur* Antonína Dvořáka, *Messe solennelle de Sainte Cécile* Charlesa Gounoda, *Wielką Mszę c-moll*, *Requiem d-moll* Mozarta, *Mszę C-dur*, *Fantazję* Beethovena, *Te Deum C-dur* Antona Brucknera, *Hamasi* Karola Szymanowskiego, *Carmina burana* Carla Orffa, *Requiem*, *Magnificat* Johna Ruttera, *III Symfonię* Witolda Lutosławskiego. Wiele z tych dzieł zostało zarejestrowanych i wydanych na płytach. Artysta posiada również dorobek kompozytorski: do swoich najważniejszych dzieł zalicza: dwie symfonie, koncert fortepianowy, *Sinfonietę na orkiestrę smyczkową*, oratorium *Pasja polska*, *Agnus Dei* oraz liczne mniejsze kompozycje kameralne i chóralne. Zasiada w jury wielu krajowych i międzynarodowych konkursów chóralnych i dyrygenckich. Prowadzi warsztaty dla dyrygentów chórów w Polsce i za granicą. (fot. arch. artysty)

OLGA PASIECZNIK SOPRAN QUDSJA ZAHER

Studiowała fortepian i pedagogikę muzyczną w rodzinnym Równem na Ukrainie oraz śpiew w Konserwatorium Kijowskim. Od 1992 roku jest solistką Warszawskiej Opery Kameralnej. Śpiewała na scenach m.in.: Opéra Bastille, Théâtre des Champs-Élysées, Théâtre Châtelet, Salle Pleyel w Paryżu, Concertgebouw w Amsterdamie, De Nederlandse Opera, Palais des Beaux-Arts w Brukseli, Théâtre Royal de la Monnaie, Berliner Konzerthaus, Teatro Real w Madrycie, Bayerische Staatsoper, Opery Flamandzkiej, Theater an der Wien, Grand Théâtre de Genève, Opéra de Nice, Oper Narodowych w Warszawie i Helsinkach. Występuje w repertuarze kameralnym, koncertach oratoryjnych i symfonicznych niemal we wszystkich krajach Europy, w Stanach Zjednoczonych, Kanadzie i Japonii. Specjalne miejsce w jej repertuarze zajmują romantyczna i impresjonistyczna pieśń oraz muzyka współczesna. Jest laureatką konkursów wokalnych: s'Hertogenbosch w Holandii (1994), Mirjam Helin w Helsinkach (1999) oraz Królowej Elżbiety w Brukseli (2000). W 2005 i 2010 roku została nominowana przez magazyn „Opernwelt” do tytułu „Najlepszej śpiewaczki sezonu artystycznego” za rolę Almireny (Händel, *Rinaldo*) i Roksany (Szymanowski, *Król Roger*). Otrzymała również: Münchner Opernfestspiele Prize (2006), Nagrodę im. C.K. Norwida (2007), Paszport „Polityki” (1997), Fryderyka, Orfeusza („Warszawska Jesień”, 1999), Złoty Krzyż Zasługi (2001), Nagrodę im. A. Hiolskiego za rolę Melizandy (Debussy, *Peleas i Melizanda*), Nagrodę im. J. Kiepury (Poulenc, *Voix humaine*, 2012), Nagrodę Ministra Kultury i Dziedzictwa Narodowego (2011). W 2012 roku otrzymała Krzyż Oficerski Orderu Odrodzenia Polski. Ma w dorobku ponad 50 nagranych płyt dla Dabringhaus und Grimm, Naxos, Opus 111, Harmonia Mundi. Współpracowała z takimi orkiestrami i zespołami, jak: Filharmonia Narodowa, Sinfonia Varsovia, NOSPR, Narodowa Orkiestra Symfoniczna Belgii i Luksemburga, Narodowa Filharmoniczna Orkiestra Rosji, Concerto Köln, The English Concert, European Union Baroque Orchestra, AAM, Orchestre National de France. W jej repertuarze znajdują się partie w takich operach, jak: *Koronacja Poppei* Monteverdiego, *Adriano in Siria* Pergolesiego, *Turek we Włoszech* Rossiniego, *Alceste* Lully'ego, *Imeneo*, *Orlando*, *Semele*, *Ariodante*, *Deidamia*, *Rinaldo* i *Juliusz Cezar* Händla, *Wesele Figara*, *Czarodziejski flet*, *Don Giovanni*, *Così fan tutte*, *La finta giardiniera* i *La finta semplice* Mozarta, *Carmen* Bizeta, *Cyganeria* Pucciniego, *Rigoletto* Verdiego, *Eugeniusz Oniegin* Czajkowskiego, *Wolny strzelec* Webera, *Dydona* i *Eneas* Purcella. Na scenie TW-ON wystąpiła m.in. w rolach: Roksany w *Królu Rogerze* Szymanowskiego, Królowej Nocy w *Ignorancie i szaleńcu* Mykietyna, Melizandy w *Peleasie i Melizandzie* Debussy'ego, Eurydyki w *Orfeuszu i Eurydyce* Glucka. (fot. arch. artystki)

KATARZYNA TRYLNIK SOPRAN QUDSJA ZAHER

Ukończyła Akademię Muzyczną w Warszawie w klasie śpiewu solowego prof. Haliny Słonickiej, otrzymując najwyższe odznaczenie uczelni: Medal „Magna cum Laude”. Jest laureatką wielu prestiżowych nagród, m.in.: na VII Konkursie Sztuki Wokalnej im. Ady Sari w Nowym Sączu (Nagroda Specjalna), XXXII Konkursie im. Antonina Dvořáka w Karlovych Varach (II Nagroda), III Konkursie Wokalnym im. Stanisława Moniuszki w Warszawie (III Nagroda). Finalistka XLII Konkursu Wokalnego w Tuluzie i VII Konkursu Wokalnego w Bilbao. Debiut artystki na scenie Teatru Wielkiego - Opery Narodowej w *Don Giovannim* Mozarta (2002) zaowocował stałą współpracą z narodową sceną, gdzie brała udział w takich realizacjach, jak: *Dama pikowa* Czajkowskiego, *Czarodziejski flet*, *Wesele Figara* Mozarta, *Elektra* R. Straussa, *Trojanie* Berlioz, *Carmen* Bizeta, *Don Carlos* Verdiego, *La rondine* i *Turandot* Pucciniego. Jej kolekcję ról Pucciniowskich uzupełnia partia Mimi w *Cyganerii* w Operze Bałtyckiej (2008). Występowała w teatrach operowych Bremy, Monachium i Frankfurtu. Śpiewała na scenach i estradach Augsburga, Dubaju, Moskwy (Teatr Bolszoj), Münster, Paryża, Wilna i na Sycylii oraz w większości sal filharmonicznych i koncertowych w Polsce. Ważna część działalności artystycznej śpiewaczki to wykonania koncertowe dzieł operowych, m.in.: *Wilhelma Tella* w Operze Narodowej (2008) oraz repertuar oratoryjno-kantatowy: koncerty inaugurujące kolejne sezony artystyczne Polskiej Orkiestry Radiowej – Nannetta w *Falstaffie* Verdiego (koncert zarejestrowany przez Polskie Radio) oraz *Zosia we Flisie* Moniuszki (2007 i 2009), a także *IX Symfonia Beethovena*, *Stworzenie świata* Haydna, *Te Deum* Brucknera, *Stabat Mater* Dvořáka, symfonie Mahlera, msze i *Requiem* Mozarta, *Stabat Mater* Rossiniego i Szymanowskiego. Współpracowała z takimi dyrygentami, jak: Łukasz Borowicz, Roland Böer, Valery Gergiev, Jacek Kasprzyk, Kazimierz Kord, Tadeusz Koźłowski, Carlo Montanaro, Michał Nesterowicz, Marek Pijarowski, Modestas Pitrenas, Jerzy Salwarowski, Wojciech Michniewski, Ruben Silva, Antoni Wicherek, Antoni Wit i Tadeusz Wojciechowski oraz z reżyserami: Martą Domingo, Achimem Freyerem, Laco Adamikiem, Mariuszem Trelińskim i Keithem Warnerem. (fot. A. Świetlik)

ANDRZEJ NIEMIRSKI NAUCZYCIEL

Aktor. Absolwent Wydziału Aktorskiego Państwowej Wyższej Szkoły Teatralnej im. Ludwika Solskiego we Wrocławiu. Karierę rozpoczął w warszawskim Teatrze Nowym u Adama Hanuszkiewicza. W jego repertuarze znajdują się takie role, jak: Woody Allen w *Zagraj to jeszcze raz*, *Sam*, *Gospodarz w Weselu Wyspiańskiego*, Herod w *Pastorałkach* (Teatr Nowy), Azazello w *Mistrzu i Małgorzacie* Buihakowa (Teatr Rampa), prokurator major Czesław Łapiński w *Śmierci rotmistrza Pileckiego* (Scena Faktu Teatru Telewizji). W 2003 roku zagrał postać Pędzelka w filmie *Żurek* w reżyserii Ryszarda Brylskiego. Występował w wielu serialach komediowych i telenowelach, m.in. w *13 posterunku* (Inspektor Kot) i *Pierwszej miłości* (Bogdan), *Szpilkach na Giewoncie*, *Prawo Agaty*, *Pensjonat pod Różą*, *Miodowe lata*, *07 zgłoś się*. (fot. arch. artysty)

DAMIAN KONIECZEK BAS PRZEWOŹNIK

Pochodzi z Poznania. Studiował na Wydziale Wokalno-Aktorskim Akademii Muzycznej w Poznaniu (klasa śpiewu solowego prof. Andrzeja Ogórkiewicza) oraz na wydziale wokalno-aktorskim Akademii Muzycznej w Łodzi (klasa śpiewu prof. Włodzimierza Zalewskiego). Uczestnik kursów mistrzowskich Jewgienija Nesterenki, Marii Foltyn, Włodzimierza Zalewskiego i innych. Brał udział w konkursach wokalnych w Polsce i za granicą, m.in.: został finalistą I Międzynarodowego Konkursu Sztuki Wokalnej im. Adama Didura (2004), półfinalistą 25. Międzynarodowego Konkursu Wokalnego Belvedere w Wiedniu, otrzymał wyróżnienie i nagrodę specjalną Stowarzyszenia Polskich Artystów Muzyków na III Konkursie Wokalnym im. Haliny Halskiej we Wrocławiu, był także uczestnikiem V Międzynarodowego Konkursu Wokalnego im. Stanisława Moniuszki w Warszawie. W latach 2005-2006 był solistą Teatru Wielkiego w Poznaniu, w którym

zadebiutował partią Mnicha w *Don Carlosie* Verdiego w reżyserii Gianfranco de Bosio. W 2009 roku debiutował w Teatrze Wielkim - Operze Narodowej rolą Sarastro w przedstawieniu *W krainie czarodziejskiego fletu* wg Mozarta (reż. Beata Redo-Dobber, dyr. Wojciech Semerau-Siemianowski). W 2010 roku był Masettem w *Don Giovannim* Mozarta w Operze Krakowskiej (reż. Michał Znaniecki, dyr. Łukasz Borowicz). W latach 2006-2011 był solistą Opery Wrocławskiej. Ważne osiągnięcia w dorobku artysty to m.in.: wykonanie partii basowej w *Requiem* Mozarta z orkiestrą Sinfonica Siciliana pod batutą Jana Lathama Koeniga w Teatro Politeama Garibaldi w Palermo (2007) oraz udział w *Pasji wg św. Jana* Bacha pod batutą Niella Mussa w Filharmonii Sudeckiej. W 2010 roku dla firmy fonograficznej DUX nagrał z Operą Wrocławską operę *Chopin* Orefice'a pod batutą Ewy Michnik. (fot. P. Dadas)

WARSZAWSKI CHÓR CHŁOPIĘCY

PRZY UNIwersYTECIE MUZYCZNYM FRYDERYKA CHOPINA

Założony został w roku 1990 przez Krzysztofa Kusiela-Moroza. Wykonuje muzykę wszystkich stylów i epok, jednak specjalizuje się przede wszystkim w wielkich formach oratoryjnych, w tym także tych powstałych w ostatnich latach. Zespół koncertował pod batutą takich dyrygentów, jak: Antoni Wit, Kazimierz Kord, Grzegorz Nowak,

Jacek Kasprzyk, Yoav Talmi, Philippe Herreweghe i Krzysztof Penderecki, którego utwory (*Pasja*, *Jutrznia*, *Magnificat*, *Credo*) na stałe weszły do koncertowego repertuaru chóru. Istotną rolę w działalności zespołu pełnią wyjazdy zagraniczne, które przyniosły mu duże uznanie publiczności i krytyki. Chór odwiedził niemal wszystkie kraje Europy. Odbił trzy długie tournée po Japonii, koncertując w prestiżowych salach Tokio, Osaki, Nagoi, Hiroszimy i Nagasaki. Prezentował także muzykę polską podczas występów w Chinach. W kraju współpracował z najważniejszymi instytucjami artystycznymi, takimi jak: Filharmonia Narodowa, Teatr Wielki - Opera Narodowa, festiwale: „Wratistavia Cantans” i Warszawska Jesień. Dorobek fonograficzny Warszawskiego Chóru Chłopięcego obejmuje 20 płyt wydanych przez m.in.: CD Accord, Naxos i Dux. Zarejestrowana w wydawnictwie Bridge kompozycja *Star-Child* Georga Crumba otrzymała w 2001 roku Nagrodę Grammy. Zespół i opiekująca się nim Fundacja Warszawskiego Chóru Chłopięcego prowadzą także szeroko pojętą edukację kulturalną dzieci z Warszawy i jej okolic. W czasie ponad 20-letniej działalności w organizowanych programach edukacyjnych wzięło udział ponad 2 tysiące dzieci, które mają możliwość rozwijania uzdolnień artystycznych w połączeniu ze wszechstronną animacją sportową i krajoznawczą, jak: gra w piłkę, jazda na rowerze, kajakerstwo, żeglowanie, a zimą jazda na nartach. Działania zespołu można wesprzeć przekazując 1% podatku na Fundację Warszawskiego Chóru Chłopięcego.

WSPÓŁPRACA REALIZATORSKA

Dyrektor techniczny **Janusz Chojecki**

Asystenci dyrygenta **Piotr Staniszewski**, **Ewa Strusińska**

Asystenci reżysera **Jerzy Krysiak**, **Krzysztof Knurek**, **Agata Dyczko** (stażystka)

Asystenci scenografa **Lilia Ostrouch** (dekoracje), **Jadwiga Wóycicka** (rekwizyty)

Asystent kostiumologa **Wanda Radwan-Richard**

Dyrygent chóru **Mirosław Janowski**

Pianiści korepetytorzy solistów **Maciej Grzybowski**, **Małgorzata Piszek**, **Ewa Pelwecka**

Pianiści korepetytorzy chóru **Ewa Goc**, **Wioletta Łukaszewska**

Inspicjenci **Katarzyna Fortuna**, **Andrzej Wojtkowiak**

Kierownictwo Działu Produkcji Dekoracji i Kostiumów

Mariusz Kamiński, **Katarzyna Luboradzka** (kostiumy), **Tomasz Wójcik** (dekoracje)

Kierownictwo obsługi sceny **Robert Karasiński**, **Andrzej Wróblewski**

Realizatorzy świateł **Stanisław Zięba**, **Tomasz Mierzwa**

Sufler **Jacek Parol**. Kierownik statystów **Tomasz Nerkowski**

Przygotowanie angielskiego tekstu na tablicę świetlną **Andrzej Wojtkowiak**

według przekładu **Joanny Dutkiewicz**

Emisja tekstu na tablicy świetlnej **Jarostaw Zaniewicz**

Konsultant ds. dźwięku **Andrzej Sasin**

Reżyseria dźwięku **Joanna Popowicz**, **Antoni Grzymała**

Asystenci reżysera dźwięku **Patryk Kulda**, **Patryk Wolentarski**

Produkcja **Małgorzata Szablowska**, **Konrad Szpindler**, **Katarzyna Szybińska**